

พฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

กฤษฎณา แก้วพิพัฒน์ วัฒน บัญกอบ จันทรจาร์ เกตุมาโร และ เกษม ชูรัตน์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มด้วย t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 3 กลุ่มด้วย F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการขี่รถจักรยานยนต์ จำนวนครั้งในการเกิดอุบัติเหตุต่างกัันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกััน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : พฤติกรรมความปลอดภัย การขี่รถจักรยานยนต์ กฎจราจรทางบก

SAFETY BEHAVIORS OF RAJABHAT RAJANAGARINDRA UNIVERSITY STUDENTS IN RIDING MOTORCYCLES

Kritsana Kaewphiphat Wat Bhungob Chanjaree Getmaro and Kasem Chooratna

Faculty of Education Ramkhamhaeng University

Abstract

The purposes of this research were to (1) examine the safety behaviors of students at Rajabhat Rajanagarindra University in riding motorcycles; and (2) compare knowledge factors concerning land traffic regulations and safety behaviors of the students in riding motorcycles. The samples consisted of 327 first-to-fourth year students in the bachelor's degree in the Faculty of Education at Rajabhat Rajanagarindra University, in the first semester of the academic year 2016. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data in terms of percentage, frequency, mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.). Moreover, the differences between two groups of variables were tested using the independent sample t-test. Furthermore, the differences among three groups of variables were tested by one-way analysis of variance [ANOVA].

Findings revealed as follows:

1. Significant differences of safety behaviors in riding motorcycles were found in different genders and years of study at the level of 0.05.
2. No significant differences of safety behaviors in riding motorcycles were found in different motorcycle riding experience and number of accidentants at the level of 0.05.
3. Significant differences of safety behaviors in riding motorcycles were found in different knowledge about land traffic regulations at the level of 0.05.

Keywords: Safety Behavior, Riding Motorcycles, Land traffic regulations

บทนำ

สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2552-2557 โดยในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ 62,769 ครั้ง และมีสถานการณ์จำนวนผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บที่สูงในปี พ.ศ. 2557 มีผู้เสียชีวิต 6,374 คน (ร้อยละ 21.37) และผู้บาดเจ็บ 23,448 คน (ร้อยละ 78.63) เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 12.16 (Office of Transport and Traffic Policy and Planning, 2015) ยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 74.20 รองลงมาเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล ร้อยละ 18.30 รถบรรทุก ร้อยละ 2.50 รถโดยสารสาธารณะ ร้อยละ 1.80 กลุ่มและพาหนะอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.20 ตามลำดับ ซึ่งพบว่า ร้อยละ 80.00 ของผู้ใช้จักรยานยนต์ในเมืองใหญ่เป็นประชากรอายุ 18 ปีขึ้นไป ส่งผลให้ประชากรในประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงต่อการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ซึ่งถือว่าค่อนข้างวิกฤติมีคนเจ็บคนตาย เฉลี่ยชั่วโมงละ 2 คน และทุกคนมีความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเหมือนกัน (National Statistical Office, 2015)

รถจักรยานยนต์นับว่าเป็นยานพาหนะที่ประชาชนนิยมใช้ จะเห็นได้จากสถิติจำนวนรถที่จดทะเบียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557 พบว่า มีการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ทั่วประเทศ จำนวน 20,141,213 คัน ซึ่งเป็นยานพาหนะที่จดทะเบียนมากที่สุด (Ministry of Transport, 2015)

สถิติในการเกิดอุบัติเหตุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2557 สถิติของความรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตในการเกิดเหตุเพิ่มมากขึ้นถึง ร้อยละ 12 ซึ่งเป็นข้อมูลของการสูญเสียที่น่ากังวลเป็นอย่างมาก โดยสาเหตุของความรุนแรงในการสูญเสียนั้นมี 3 ส่วนด้วยกัน อาทิ การไม่ใช้อุปกรณ์นิรภัยในขณะโดยสารหรือขับรถยนต์หรือการไม่สวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่รถจักรยานยนต์ การขับด้วยความเร็วสูง และอันตรายจากสิ่งกีดขวางข้างทาง อาทิ ป้ายต้นไม้ เคาะกลางหรือคูไหล่ทาง เป็นต้น (Medical Institute for Accidents and Public Disasters, 2002)

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์เป็นสถาบันการศึกษาที่รับนักศึกษาเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา สถาบันหนึ่ง จากรายข้อมูลสรุปกองพัฒนานักศึกษา และการให้บริการรักษาพยาบาลของงานอนามัยและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2558 พบว่ามีนักศึกษาเสียชีวิตโดยอุบัติเหตุ จำนวน 2 ราย นักศึกษาเบิกค่าสินไหมประกันอุบัติเหตุ จำนวน 48 ราย นักศึกษาเสียชีวิตโดยไม่ใช้อุปกรณ์นิรภัย จำนวน 1 ราย เข้ารับบริการทำแผล จำนวน 214 ราย ซึ่งในจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับบริการทำแผลนี้มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งมาใช้บริการเนื่องจากอุบัติเหตุรถล้ม รถเฉี่ยวและรถชนกันทั้งภายในและภายนอกบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (Rajanagarindra Rajabhat University, 2015)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนการจัดการความปลอดภัย ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาโครงการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคคลในสถานศึกษาในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบกต่างกัันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 2,100 คน คำนวณโดยใช้สูตรของเครชีและมอร์แกน ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 327 คน (ดังตาราง 1)

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตามระดับชั้นปี

สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		กลุ่มตัวอย่าง
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ปฐมวัยฯ	3	5	7	8	3	8	6	5	45
จิตวิทยาฯ	-	-	-	-	2	5	4	4	15
เทคโนโลยีฯ	-	-	-	-	6	2	4	4	16
คอมพิวเตอร์ฯ	2	5	3	4	7	7	3	2	33
ภาษาอังกฤษฯ	5	4	4	4	3	2	4	6	32
ภาษาไทยฯ	8	5	7	3	5	8	6	4	46
สังคมศึกษาฯ	5	4	7	4	3	8	2	9	42
คณิตศาสตร์ฯ	2	6	5	8	4	5	2	4	36
วิทยาศาสตร์ฯ	4	7	2	7	2	5	1	4	32
ภาษาจีนฯ	1	4	4	4	3	5	2	7	30
รวม	30	40	39	42	38	55	34	49	327

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลด้านคุณลักษณะประชากรของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ระดับปริญญาตรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 4 ข้อ มีรายละเอียด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามจากสำนักงานขนส่งทางบกในการสอบใบขับขี่รถจักรยานยนต์ ประกอบด้วยคำถามด้านบวก 17 ข้อ และข้อคำถามในด้านลบ 3 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ถูก ผิด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก และข้อคำถามที่สร้างขึ้นจะมีลักษณะข้อความในด้านบวก (positive statement) และลักษณะข้อความด้านลบ (negative statement)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย คำถามด้านบวก 21 ข้อ และข้อคำถามในด้านลบ 19 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ไม่เคยปฏิบัติ ข้อคำถามที่สร้างขึ้นจะมีลักษณะข้อความในด้านบวก (positive statement) และลักษณะข้อความด้านลบ (negative statement)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเข้าพบอาจารย์ประจำวิชาที่สอน เพื่อขออนุญาตและขอเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัยและขอความร่วมมือ พร้อมชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นปีที่ 1-4 จากคณะครุศาสตร์ จำนวน 327 ชุด ตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ โดยใช้จำนวน (n) ร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลความรู้เรื่องกฎจราจรในแต่ละข้อ โดยใช้จำนวน (n) และร้อยละ (percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ รายด้านและโดยรวม ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุ การมีใบอนุญาตขับขี่ ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบก โดยใช้สถิติ t test independent และสถิติ One-way ANOVA
5. การวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จำนวน 327 คน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 50.5 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 37.3 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์น้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 52.0 จำนวนครั้งในการเกิดอุบัติเหตุตั้งแต่เริ่มขับขี่จนถึงปัจจุบันของนักศึกษากลุ่มใหญ่ เคยเกิดอุบัติเหตุ 1-3 ครั้ง ร้อยละ 60.90

1.2 นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบกที่ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานขนส่งทางบกในการสอบใบขับขี่รถจักรยานยนต์ ($\geq 90\%$ หรือ 19 คะแนนจากข้อสอบ 20 ข้อ) เพียงร้อยละ 1.8 นอกนั้นมีความรู้ในเรื่องกฎจราจรไม่ผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 98.2

1.3 นักศึกษามีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง

1.4 นักศึกษามีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ได้แก่ ด้านการดูแลรักษาจักรยานยนต์ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ด้านระมัดระวังในการขับขี่รถจักรยานยนต์อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง สำหรับด้านการปฏิบัติตามกฎจราจรขณะขับขี่อยู่ในเกณฑ์ระดับน้อย

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปี ต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ จำนวนครั้งในการเกิดอุบัติเหตุต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบก ต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องกฎจราจรทางบกของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบก

ระดับความรู้	ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อย (ไม่ผ่าน)	ต่ำกว่า 19 คะแนน	321	98.20
ระดับสูง (ผ่าน)*	19-20 คะแนน*	6	1.80
รวม		327	100.00

*ใช้เกณฑ์คะแนนผ่าน $\geq 90\%$ ของสำนักงานขนส่งทางบกในการสอบใบขับขี่รถจักรยานยนต์

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรทางบก ส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับน้อย (ไม่ผ่าน) จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 98.20 รองลงมาที่มีความรู้อยู่ในระดับสูง (ผ่าน) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์จำแนกตามพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์

ระดับพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์	ระดับคะแนน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มาก	64-80	26	8.00
ปานกลาง	48-63	156	47.70
น้อย	32-47	145	44.30

$$\bar{X} = 50.241, S.D. = 10.003$$

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 47.70 รองลงมาพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์อยู่ในระดับน้อย มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 44.30 และพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษา

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษา ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง (n = 327)

พฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์	เพศ				t	p value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการระมัดระวัง	17.90	3.98	19.76	4.36	-4.01	0.00*
2. ด้านการดูแลรักษา	13.13	5.43	14.26	5.02	-1.94	0.53
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร	16.95	3.76	18.49	4.12	-3.53	0.00*
รวม	48.00	9.89	52.52	9.61	-4.19	0.00*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ระหว่างนักศึกษาชายและหญิง พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ด้านการระมัดระวังและด้านการปฏิบัติตามกฎจราจรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ โดยพบว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ด้านการระมัดระวังและด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร สูงกว่าเพศชาย นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษา ระหว่างความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรที่ต่างกัน (n = 327)

พฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์	ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร				t	p value
	ต่ำกว่า 19 คะแนน (ไม่ผ่าน 90 %)		19-20 คะแนน (ผ่าน 90 %)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการระมัดระวัง	18.63	4.06	29.00	2.44	-6.21	0.00*
2. ด้านการดูแลรักษา	13.61	5.24	18.33	4.08	-2.19	0.02*
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร	17.53	3.74	27.50	6.12	-6.37	0.00*
รวม	49.78	9.37	74.83	12.65	-6.44	0.00*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรสูง (ผ่าน 90%) มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่

รถจักรยานยนต์ ด้านระมัดระวัง ด้านการดูแลรักษาจักรยานยนต์ และด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร ดีกว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรต่ำ (ไม่ผ่าน 90%) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ-ราชนครินทร์ สามารถอภิปรายผล ดังนี้

เพศ ต่างกันมีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ดีกว่าเพศชาย ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีความกล้าเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงและเพศชายมักมีอาการหุนหันพลันแล่นใจร้อน วู่วาม ชอบกิจกรรมที่ทำหาย ตื่นเต้น ชอบขับขี่รถจักรยานยนต์ด้วยความเร็ว และมีความเชื่อมั่นในการขับขี่สูงกว่าเพศหญิงจึงทำให้พฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุปผา ทิมสุนทร (Buppha Tisuntorn, 1999) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของกุลวดี เข่งวา (Kulwadee Khengwa, 2010) และ ดาวนภา บุญवाल (Dawnapa Bunwal, 2015) ที่พบว่า เพศต่างกัน พฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน **ระดับชั้นปี** ต่างกันมีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร ดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ มีความชำนาญและเจอกับเหตุการณ์ต่างๆ ในการขับขี่รถจักรยานยนต์จึงมีความระมัดระวังมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกุลวดี เข่งวา (Kulwadee Khengwa, 2010); ดาวนภา บุญवाल (Dawnapa Bunwal, 2015) และอลิสา จันทร์เรือง (Alisa Junrueang, 2002) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุปผา ทิมสุนทร (Buppha Tisuntorn, 1999) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนต่างกันพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ต่างกันมีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าถึงแม้นักศึกษาจะมีประสบการณ์ในการขับขี่ที่ต่างกัน แต่ต่างคนก็มีความตระหนักในเรื่องพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์เหมือนกัน ดังนั้นประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ต่างกัน พฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ จึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุปผา ทิมสุนทร (Buppha Tisuntorn, 1999) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา สายเสมา (Wasana Saisama, 2005) กุลวดี เข่งวา (Kulwadee Khengwa, 2010); ดาวนภา บุญवाल (Dawnapa Bunwal, 2015) และ อลิสา จันทร์เรือง (Alisa Junrueang, 2002) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการขับขี่รถจักรยานยนต์ต่างกันมีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนวนครั้งในการเกิดอุบัติเหตุ ต่างกัน มีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์โดยภาพรวมไม่แตกต่าง ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60.90 เคยเกิดอุบัติเหตุมา 1-3 ครั้ง ซึ่งเป็นอุบัติเหตุที่ไม่รุนแรงจึงไม่ได้ตระหนักถึงอันตรายหรือการสูญเสียที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา สายเสมา (Wasana Saisama, 2005) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวนภา บุญवाल (Dawnapa Bunwal, 2015); อลิสา จันทร์เรือง (Alisa Junrueang, 2002) และบุปผา ทิมสุนทร (Buppha Tisuntorn, 1999) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีจำนวนครั้งในการเกิดอุบัติเหตุต่างกันพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรต่างกัน มีพฤติกรรมการความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิจัยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับกฎ

จรรยาบรรณอยู่ในระดับน้อย (ผ่านเกณฑ์) เพียงร้อยละ 1.80 มีพฤติกรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 47.70 และระดับน้อยร้อยละ 44.30 ซึ่งไม่ได้แตกต่างกันมากนัก หากนักศึกษามีความรู้อยู่ในระดับมาก (ผ่านเกณฑ์) การปฏิบัติพฤติกรรมความปลอดภัยรถจักรยานยนต์ก็จะอยู่ในระดับที่ดีไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของดาวณา บุญวาล (Dawnapa Bunwal, 2015) แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวาสนา สายเสมา (Wasana Saisama, 2005) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้ต่างกันพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากงานวิจัย พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มีความรู้ในเรื่องกฎจรรยาบรรณอยู่ในระดับน้อย (ไม่ผ่าน) ร้อยละ 98.20 และพบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับกฎจรรยาบรรณต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ เพราะฉะนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรมีการจัดกิจกรรม หรือการณรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจราจรทางบก และความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการระมัดระวังของผู้ขับขี่ ด้านการดูแลรักษารถจักรยานยนต์ และด้านการปฏิบัติตามกฎจราจร เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจในการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัย และเพื่อเพิ่มการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์อันเกิดจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ปลอดภัยและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

2. สถาบันการศึกษา ควรตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมสัญจรภายในสถาบันการศึกษา เช่น ถนน ทางเท้า ไฟฟ้าแสงสว่าง ป้ายสัญญาณต่าง ๆ เป็นต้น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความเหมาะสม ไม่เป็นจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร ควรจัดเส้นทางเดินรถภายในให้เป็นระบบ โดยการขีดเส้นจราจร ติดตั้งป้ายจราจรให้ชัดเจน เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุอีกวิธีหนึ่ง

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อศึกษารูปแบบ หรือวิธีในการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์ของนักศึกษา บรรจุใจระบบการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงอันตรายจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ ที่ไม่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

References

- Alisa Junrueang. (2002). *Factors influencing motorcycle accident prevention behavior of technical college students Suphanburi Province*. (Master's thesis). Silpakorn University.
- Buppa Tisuntorn. (1999). *Motorcycle riding safety behavior of vocational certificate Students, Ayutthaya Province*. (Master's thesis). Srinakharinwirot University.
- Dawnapa Bunwal. (2015). *Factors influencing accident prevention behavior of students of Institute of Physical Education, Chon Buri Campus*. (Master's thesis). Ramkhamhaeng University.
- Kulwadee Khengwa. (2010). *A study of the safety behavior of motorcyclists of students in Phetchaburi Rajabhat University*. (Master's thesis). Phetchaburi Rajabhat University.
- Medical Institute for Accidents and Public Disasters. (2002). *Driving Your Motorcycle Safely*. Bangkok: Author.

- Ministry of Transport. (2015). *Statistical Data from the Department of Land Transport*. Retrieved June 3, 2015, from http://apps.dlt.go.th/statistics_web/vehicle.html
Ramkhamhaeng University.
- National Statistics Office. (2015). *Road Safety Survey Results*. Retrieved January 12, 2015, from <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/pubs/pubsfiles/safeJourney.pdf>
- Office of Transport and Traffic Policy and Planning. (2015). *Road Accident Situation Analysis Report*. Bangkok: Author.
- Rajanagarindra Rajabhat University. (2015). *Student Development Division*. Chachoengsao: Author.
- Wasana Saisama. (2005). *Accident prevention behavior for motorcyclists, Mueang District, Nakhon Pathom Province*. (Master's thesis). Silpakorn University.

Received : 12 December, 2018

Revised : 28 March, 2019

Accepted : 3 April, 2019